

І гужому наугайтесь,
І свого не цурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкації і Адміністрації
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
ЖНC: HEnderson 5-8740

PIK LXV. Ч. 88. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 9-го ТРАВНЯ 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK, FRIDAY, MAY 9, 1958 No. 88. VOL. LXV.

СЕНАТ І ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ЗА ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТЕНЬ ВІЙСЬКОВИКАМ

ПРЕЗИДЕНТ ДОБИВАЄТЬСЯ ПІДТРИМКИ СВІТУ
ІНДУСТРІЇ ДЛЯ СВОГО ПЛАНУ ПРО
РЕОРГАНІЗАЦІЮ ПЕНТАГОНУ

Вашингтон. — Представники Сенату і Палати Репрезентантів погодилися на відбутті спільної конференції на компромісний законопроект про підвищення платень військовикам до суми 576.400.000 доларів. Урядовий законопроект передбачав підвищення платень в загальному на 6 процентів для всіх офіцерів та воїнів, що перебувають у військовій службі довше, як два роки. Цей захід має на меті притягнення до військової служби і затримання в ній здібних і вишкolenних спеціалістів. Сума платень у прийнятному сенатському палатному законопроекті на 400.000 дол. вища від аналогічного Сенатом. Сподіваються, що компромісний законопроект буде прийнятий вже незабаром Конгресом і він має бути ухвалений в дію 1-го червня ц. р. Сенатсько-палатна конференція погодилася на прийняття уже Сенатом плану про встановлення спеціальних платень для капітанів, майорів, підполковників і полковників армії і лєтувства і відповідних офіцерів флоту, які займають відповідальні становища у важливих ділянках військової служби. Згідно з прийнятим конференцією законопроектом платні для тих офіцерів, що служать довше або й постійно у військовій службі, мали б бути збільшені в деяких випадках до 33 процентів, а платні для воїнів до сорок одного процента. Законопроект урегулює також справу пенсій для дисмісованих генералів і підвищує їх в загальному на яких 25 процентів. Водночас із цим, як повідомляють із Білого Дому, президент АЙЗЕНГАУЕР почав кореспонденційну кампанію серед своїх знайомих і приятелів в американській індустрії за підтримку для запропонованого ним плану про реорганізацію Пентагону. Цей законопроект викликає багато спротиву й опозиції в Конгресі і тому теж през. АЙЗЕНГАУЕР хотів би здобути для нього якнайширшу підтримку громадянства, зокрема представників індустрії. Законопроект про реорганізацію Пентагону переходить тепер основний розгляд в палатній комісії для справ збройних сил.

Флеммінг найменований на секретаря здоров'я

Вашингтон. — Президент АЙЗЕНГАУЕР 7-го травня прийняв резолюцію секретаря здоров'я, вибравши на добродійності Маріона Б. Фолсому і на його місце найменував президента Веллслейского Університету в Огайо д-ра Артура С. Флеммінга. Флеммінг обійме нове становище аж в половині літа цього року, коли залишить свій пост Фолсома. Флеммінг вже майже від 20-ох років займав різні урядові становища, і недавно був

Д-р Йорк передбачає в 1959 році такий сателіт, який зможе повернутися на Землю

Вашингтон. — Науковий Директор Агенції Завансованих Досліджень Проксвіт д-р Ф. Йорк промовляв на бенкеті Американського Фізичного Товариства і заявив, що ЗДА зможе випустити в 1959 або в 1960 році такий штучний сателіт Землі, який зможе після кружання в орбіті вернутися на Землю. Він твердить, що в найближчих роках ЗДА будуть випускати щораз то більше й важчі сателіти, починаючи від кількох сот фунтів і кінчаючи кількома тонами. На думку д-ра Йорка вже в 1959 році можливо буде випустити такий сателіт, який зможе повернутися на Землю. Але той штучний місяць не зможе бути дуже важким. Адмірал Джон А. Кларк заявив, що ще при кінці цього року вдасться випустити штучний сателіт, який кружлятиме довкола Місяця.

Сенатор Геннінгс за обмеження можливості обструкції в Сенаті

Вашингтон. — Голова Сенатської Комісії Правил демократичної сенатор Томас С. Геннінгс звівував Сенаторів про працю своєї комісії і домагався, щоб Сенат зробив щось на цій сесії для обмеження можливості безтермінової обструкції, щоб найбільшій Конгрес, вибраний восени цього року, не був встановлений на небезпеку непрацездатності. Згідно з те-

В АМЕРИЦІ

● Цього року Американський Матрію 1958 р. вибрано 68-річного штату з Гартвілду. Південна Кароліна, пані Мей Рупер-Купер, яка має 8 дітей і 17 внуків. Після вибору її Американський Матрію вона сказала: "Я ніколи не думала, що можна дістати нагороду за те, що є найбільшим привілеєм жінки". Пані Рупер-Купер дістала квиток на безплатну одномісячну подорож до Європи. ● Департамент Добродійності разом із добродійними організаціями влаштував на спеціальний прийняття пані Філіпс, що впродовж 20-ох років виховала, крім свого си-

СВІТОВУ ТОРГОВЕЛЬНУ ВИСТАВКУ ЗДА ВІДКРИТО В НЬО ЙОРКУ

Нью-Йорк, Колісей (Любимир О. Оптинський). — Тут відкрили 7 травня 1958 р., в присутності численної збіраної дипломатичного корпусу, чужинських гостей і значних особистостей американського економічного і торговельного світу, другу Світову Торговельну Виставу ЗДА. Три тисячі комерційних експонатів з 60 країн світу, розміщених в 35 національних павільйонах, представляють країни зразки індустрії й комерційної продукції виставляючих народів і переміщують виставові залі Нью-Йоркського Колісею у "велику торговельну" Західної Гемісфери. Організатори вистави, спираючись на минулорічний досвід з 700 тисячами відвідувачів, сподіваються, що до кінця вистави, тобто до 17 травня ц. р., її відвідає приблизно один мільйон гостей і що значно збільшиться, в порівнянні з минулим роком, число заключених торговельних трансакцій і вартість замовлень.

Продукція світу в мінімалі

Вступуючого до виставової галі відвідувача вітає насамперед екзотична балінезійська селянка з Індонезії; крім неї індонезійський павільйон вивиснений ще дереворізними і керамікою, що і становлять зміст експонатів цього павільйону. Але він не зможе довго затриматися коло різьбленої в дереві мітології цієї далекодосхідної країни, бо має вже тягнє своїми фасцинуючими образами павільйон Ізраїля, зовнішні оформлення якого так найбільше кидаться в очі своєю оригінальністю декорації. Організатори ізраїльського павільйону постаралися дати можливість повний перебіг продукції своєї країни, може навіть аж до обильності, і тому дещо тяжкий до скоплення відразу.

"Крайни хліба"

Сама церемонія відкриття, що відбулася в передбачені години, була коротка, але оригінальна. Вступуючий до входу в залі гостей вітає, виступаючи в одноступовий шпальт "помазанцевих красавиць" — двадцять дівчат "гвардійського росту" в яскравих уніформах; за веселих настрій дбала 50-членна уніформована оркестра збройних сил ЗДА; оновлене міжнародною й американською знагтою фойс Колісею було сценою офіційного відкриття вистави. На його заложились короткі промови вітання державного підсекретаря торгівлі В. Вільямса і державного підсекр. для економіки К. Дагласа Діллана; відчитання, останнім, вітальних телеграм президентів АЙЗЕНГАУЕРА, коротке слово губернатора А. Гарримана і мейора Нью-Йорку Р. Ф. Вагнера. Зверши слідуюча церемонія країн хліба: на столі, перед входом до виставових залів, лежала кольорова піччозмірив хліб (метрів півтори завдовжки) до якого підійшли гості і на даний знак почали його кроти заздалегідь приготуваними ножами. Розподіл хліба між присутніми і його кущування закінчили церемонію і відкрили вступ до відвідни вистави.

Конгресові провідники вимагають зміни в торговельному законопроекті

Вашингтон. — 7-го травня конгресові провідники заявили представникові уряду, що законопроект про торгівлю з Закардоном мусить бути змінений, бо інакше Конгрес не погодиться на те, щоб його ухвалили в теперішньому вигляді. Конференція відбулася в біорі спікера Палати Репрезентантів Сема Рейбурна і закінчилася після одностороннього нарад без жадного вирішення, бо секретар торгівлі Сіклер Вікс заявив: "Ми і надалі підтримуємо цей законопроект".

Пані Лус закликає за Вилсоном „зробити світ безпечним для демократії“

Принстон, Н. Дж. — Колишня американська амбасадорка до Італії Клер Бут Лус промовляла до сенаторів і Принстонському університету і заявила, що головною ціллю американських провідників людей повинно бути змагання до здійснення гасла кошишого президента Вудро Вилсона: „Мусимо зробити світ безпечним для демократії“. В тій одній думці є далеко більше змісту, як тільки виявляється цілі. В цьому реченні є все те, що є найкращим в американській візії, в ній є вся американська закордонна політика Америки з учора, сьогодні і завтра". Пані Лус твердила, що головною ціллю ЗДА є не допустити до війни, але ми не сміємо думати про те, щоб ми самі перетворилися в небезпечну, бо це було б замало і для кожного з нас і для цілої нації. Нам усім повинна присвятити велика Вилсонова думка про те, що „ми мусимо забезпечити світ для демократії“.

Відбулася зустріч голови ВО УНРади з головою Політичної Ради ОУН(з)

Велід за розмовами, які відбулися між представниками Державного Центру УНР і Закардонного Представництва УГВР, зустрілися голова Вишкочного Органу УНРади А. М. Лівницький з головою Політичної Ради ОУН(з) п. Романом Ільницьким. Під час зустрічі обговорено питання про можливість вступлення ОУН(з)

ЗДА і Англія переводять нові ядрові вибухи

Вашингтон. — З'єдинені Держави і Англія переводять тепер — ЗДА на острові Еніветок на Тихому океані й Англія в Австралії — нову серію експериментальних вибухів з атомовою і водневою зброєю. Перший американський вибух стався в цій останній серії 28 квітня ц. р., а перший англійський 29 квітня ц. р. Виявив це, за згодою Комісії Атомової Енергії, конгресмен Чарльз О. Поттер, демократ з Орегону, член конгресової Атомової Енергії, у своїй промові в Конгресі в середу 7 травня ц. р., яку вголосив зараз після вступу на виступу з Еніветоку, де він був свідком цих перших вибухів. Про їхній характер і вислідів він вік ані Атомової Комісії нічого не сказав. Всіх вибухів має бути 30 протягом травня і червня ц. р. Названий конгресмен гостро критикував Комісію Атомової Енергії, що вона засекречує цілі, характер і виследи цих вибухів і рекомендує подавати ці подробиці до публічного тідома після кожного вибуху. Конгресмен Поттер був одним з тих, які взагалі поручили піти слідом Совєтського Союзу, який 31 квітня ц. р. проголосив припинення таких вибухів. Совєти застерігались, що вони відновлять експерименти, якщо робитимуть це ЗДА й Англія. У Голінолю суд засудив на 60 днів в'язниці 4-ох американців, які в невеличкому човні намагались поїхати на судні з Еніветоком води океану на знак протесту проти тих вибухів. Тому, що ці 4 американці не послухали були попередньої перестороги збоку суду, то тепер засуджено їх за образу суду. Іх залишено на вільній стопі, але пильнувати, щоб вони знову не пробували здійснити свого плану.

Совєти продовжують публічне критикування Югославії

Москва. — У московському „Комуністі“ передруковано цілістю з комуністичної преси дапастили статтю проти Тіта, в якій югославського диктатора називається „завраждим імперіалістичної політики Америки“ та закликає „співробітничати комуністичні країни до повсякденної боротьби проти „югославського реакціонізму“. Хоча сам „Комуніст“ від себе ніби не додас ніяких зв'язків, проте сам факт передрукування цієї статті вказує на продовжування югославсько-совєтського спору, вступивши закликаючи польських комуністів, щоб надали цей спір перенести на внутрішній терен „приляжних розмов“. Існує повна підозріна, що московські більшовики просто замінили цю статтю в югославській пресі, щоб могли передрукувати її відтілю у себе, як лібні голос комуністичних країн. Як далі розвинується відносини внутрішні комуністичного табору, видно буде по тому, чи в цьому місяці з'явиться свою давню заповідь совєтський „президент“ Клим Ворошилов, який має поїхати на відвідання до Београду ревізувати Тіта, і чи Тіто відвідає Варшаву.

Індонезія дістає бомбардувальники від Совєтів

Якарта. — До Індонезії прийшов перший транспорт совєтських — формально польських та чехословаччеських — воєнних літаків типу МІГ. Заявив про це сам прем'єр Дюанда, сказавши загальною, що тих літаків „кілька“. Нічого не кажеться про те, хто їх обслуговуватиме. Індонезія вишкочила невелике число лєтунів в Єгипті, але не виключають, що якісь час ті совєтські машини, передані на власність Індонезії, будуть пильновані совєтськими лєтунами. Прем'єр Дюанда знову скарижис на погані відносини між ЗДА й Індонезією, ні користі.

Альжирські повстанці невдоволені поставою ЗДА

Альжир. — Альжирські націоналісти, які від кругло 5-тих років ведуть проти Франції партизанську й терористичну війну за самостійність Альжирю, не є задоволені політикою З'єдинених Держав — твердять західні кореспонденти з Альжирю. Альжирські араби признають, що уряд ЗДА натискає на Францію в напрямку поступку альжирському самостійницькому рухові і навіть не виключає, що в цьому натиску ЗДА досягнуть деякі успіхи. Однак альжирських автохтонів найбільше болять те, що ЗДА далі активно помагають фінансово і доставляють зброю Франції, як членові НАТО, і що в останній дебати на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй ЗДА не проголосили були боді нестворення, а виступали по стороні Франції. Один із лідерів альжирських націоналістів, який був у складі делегації Альжирського Національного Фронту Вишкоченого на конференції в Тунісі, Марокко і Альжирю в Танжері, Абдель Хамід Мехрі, назвав у розмові з американськими ж у р а л і с т а м и Францію „зіпсутою дитиною Америки“ та перестерігав, що коли до двох-трьох місяців ЗДА не заявлять себе вразно в користь самостійності Альжирю, то воно матиме дуже погані політичні наслідки.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● Місто Сянтя на Покутті відзначити цього року 800-річчя від свого оснування. Будуть особливо вшановані відомі українські поетичні письменники Василь Стефаник і Марко Черемшина, а також Іван Франко, що часто приїжджав у Сянтянину. В рідній селі Стефаника, Русові, є тепер літературно-меморіальний музей ім. В. Стефаника, а в Сянтині такий же музей ім. М. Черемшини. ● Наукова Конференція присвячена 120-річчю появи „Русалики Дісторічної“ та пам'яті її промотора, а. Маріяна Шапшенка відбулася в суботу 3-го травня ц. р. в залі Філологічної Секції НТШ. Філологічний Сектор ОУН(з) ФІЛА, УКАО „Обіжню“ і Асоціації Української Католицької Преси, проводили УНРади і ОУН(з) в ширшому колі осіб, на тему історії появи „Русалики Дісторічної“, проф. д-р Василь Лєв про фолклорні примітки „Русалики“ і проф. д-р Михайло Терешковський про умовини життя й діяльності о. Маріяна Шапшенка та про всеукраїнське значення і характер „Русалики Дісторічної“ Конференція закрила кінемовним словом головно місцевого ОУН(з) НТШ, д-р Данило Богачевський. ● Поезія і проза свячено Платонові Станіслю в Шиняку відбулося в неділю 4 травня ц. року. У програмі крім прийнятих ахолодів гарячих ковчаків, деклямації вчорашні Гасцякої і поема Саскача, привітали представників товариств та інше. 3 аудиторії громади були гостями о. проф. д-р М. Ваврик, проф. д-р Роман Смаль-Стоцький, д-р Вітанюк та багато інших. Від п'ястунів Аргентини вітав п'ястунів молоді п. лєв. Павло Клим.

НАТО ПІДТВЕРДЖУЄ ПОВНУ ЄДНІСТЬ ВІЛЬНОГО СВІТУ

Копенгага. — 15 міністрів закордонних справ держав, приналежних до Організації Північно-атлантичного пакту (НАТО), які в трьох перших днях цього тижня нараджувались у столиці Данії, оприлюднили на закінчення своїх нарад в середу 7 травня 1958 спільний комунікат, в якому стверджують „полюження і скріплення свого взаємного зрозуміння і своєї єдності цілей“. „НАТО — кається далі у 1 точі того комунікату — є тепер чимсь багатим більшим, ніж тільки військовий союз. Воно стає справжньою спільнотою вільних народів. Внутрішній спільноті, до небувало до цього часу в історії ступня, держави ведуть свою політику у тіній співпраці у мирному часі, без зречення з своєї суверенності. Це явище є одною з найважливіших і найбільш обіцяючих подій нашого часу“. Стердивши далі, що конференція міністрів НАТО зробила перегляд власної політики та міжнародної ситуації, комунікат з задоволенням зазначає поступ в ділянці взаємних політичних нарад, проведених задля узгодження політики в усіх важливих проблемах. Згадав минулорічну конференцію міністрів військових справ у Парижі та започаткування співпраці в ділянці наукових дослідів. У четвертий точі комунікату говориться про взаємну економічну співпрацю, про закардонну торгівлю і поміч малорозвиненим країнам, а щойно в п'ятій точі згадується, що говорено там також про конференцію „на вершинах“. „Північно-атлантиська Рада вважає, що конференції „на вершинах“ бажані, якщо вони подають вигляди на осягнення порозуміння у важливих справах. Рада признає, що конференції „на вершинах“ не є єдиним шляхом, або обов'язково найкращим шляхом для переговорів або зменшення міжнародного напруження. На всякий випадок, такі конференції мусять бути відповідно приготувані і відбуватись у корисній атмосфері“. Далі комунікат натавровує Совєти за поставлення „нерозумних передумов“ при веденні підготовчих нарад щодо можливої конференції „на вершинах“. „Совєтський Союз недавно погіршив міжнародне напруження своїм вето проти пропозиції З'єдинених Держав на зредукування ризиків несподіваної атаки“. Все ж, НАТО запевняє, що всі ці труднощі не відстрашать його від принципу переговорів. Однак НАТО підкреслює, щоб на конференції „на вершинах“, якщо вона відбулася б, треба розглянути деякі важливі проблеми, між ними німецьку проблему, а також проблему міжнародного роззброєння, при чому НАТО далі вважає, що найкращою базою для переговорів про роззброєння є пропозиції Заходу, сформульовані 29 вересня 1957 року та заарбовані великою більшістю Об'єднаних Націй. У передостанній 9-ій точі НАТО висловлює надію, що зусилля до теперішньої відмови постави Совєти, ці останні таки погодяться розпочати технічні розмови над можливістю міжнародної інспекції задля гарантування міжнародного роззброєння. „Порозуміння щодо способів — кається буквально — в комунікаті НАТО — як запобігти несподіваній атаці або перевертати ядрові вибухи, може промостити можливість згоди щодо роззброєння, покращати її вигляди та забезпечити виконання на випадок її осягнення“. У кінцевій 10 точі комунікату ще раз стверджується, що „міністри підтримують повну згоду їх урядів на основі принципів союзу, і цілей та способів, як їх осягнути“.

Плевен „збалахсував“ новий уряд Франції

Париж. — Кол. прем'єр Рене Плевен, який взявся за місію створення нового французького уряду, намагався погодити в ньому вогонь і воду — цілком суперечні тенденції соціалістів і правих „незалежних“ на політику супроти Альжирю. Новим міністром для Альжирю має стати поміркований член правих Незалежної партії Андре Муттер, який має добрі зв'язки з французькими військовиками і ветеранами, як колишній міністер для справ ветеранів. Зате міністром військових справ має стати Андре Моріс, один з найголосніших речників „твердої руки“ супроти альжирських партизанів, творець „ліній Моріса“ — зелентифікованого дротиняго зати здовж цілого альжирсько-туніського кордону. Незалежна партія б'ємто узалежнила підтримувати уряд Плевена від включення до нього Моріса. Зате соціалісти, які становили яких також залежить доля цього уряду, рішуче протівляться приналежності Моріса в новому уряді. Таким чином боротьба доведеться ще поки взагалі формально той уряд почав урядувати. Кожний французький уряд мусить спершу дістати затвердження його програми від парламенту.

У СВІТІ

● У Лондоні вибір „мисс Інгленд“ відбувався з перебігом й авантюрами. Вибрана королева юрчиє гранична проданчин Джек Купер через 3 дні після вибору зрештася своєю королівською титулу, бо її майже не дозволила йти в жакет на міжнародний конкурс краси до Роліндулу, як знавцю молодий Роліндулу. На 2 місце вибрани 2-гомік 69 кандидаток 22-річну модельєру Венді Пітерс. Матері кандидаток, що потрапили, виставили на естраду і почали кричати, що вибір стався невідповідно, бо „королева“ відповідала кумалним костюмом штучно зменшеною об'єм своєю статуєю. ● Англійський маршал Вайкент Монтеггері, один із героїв останньої світової війни, заявив у вересні останнього заступника команданта збройних сил Організації Північно-Атлантичного пакту (НАТО). Тепер він починає пропагувати відвідання у 15-х державах, членах НАТО. Наступного тижня Монтеггері приїде до Канади а 20-го травня відвідає президента АЙЗЕНГАУЕРА у Вашингтоні. ● Королів Аральської Феласії Іраку і Портації, Феласії

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незаложені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СТАН ЗБАЛАНСОВАНОГО ТЕРОРУ В СВІТІ

Сучасну міжнародну ситуацію президент Айзенгавер називає «станом збалансованого терору». Виголосивши промову на бенкеті Крайового Республіканського Комітету, влаштованого для випускників республіканських членів Конгресу, Президент все ж не згукуював своїх запитів до партійних рямців і не займався сепаратистськими турботами. Навпаки, говорячи про основну ціль американського уряду, збудувати справедливий мир і зберегти Америку й решту вільного світу спільними та безпечними — Президент казав на самому вступі, що він «хоче говорити про ці змагання до кожного американця, незалежно від партії». І він підкреслює, що проблеми, які створюють такі важливі для цієї країни і для всього людства, що вони «вимагають від нас, американців, уваги, незалежно від нашої партійної приналежності».

З формального погляду Президент казав на три справи, що їх вирішуватиме Конгрес. Це — реформа Пенітентарію, і продовження на наступні п'ять років закону про закордонну торгівлю. Президент доказував, що кожна з цих трьох справ майже нічого не дає, «станом збалансованого терору у світі», себто, що кожна з цих трьох найактуальніших справ американського законодавства служить основній цілі: представити світові спільні небезпеки. Совієтську небезпеку Президент змалював найяскравішими барвами, щоб привертати всі люди далеко поза тією залено прийняття у Вашингтоні усвідомили, що більшовицька потвора — це не уроста, а дієва, смертельна загроза для вільного світу і всього людства. На вітківку промови Д. Д. Айзенгавера — це не один історичний аргумент, на який майбутні історики Америки будуть з гордістю поглядати, як на незаперечний доказ того, що Президент 3-днішних Держав у половині 1958 року здавав собі справу з двома основними правдами: перебування вільного світу над бертом провала внаслідок неадекватності червоної Москви і провідної ролі Америки в боротьбі проти цієї загрози.

Через моря погрозило загрозливою небезпекою комуністичного імперіалізму. Він заперечує кожну знатнішу цінність у нашій цивілізації. Він тиранський, нечутливий на потреби власного народу, презирливий супроти релігійного вірування і людської гідності і вартості, зачеплений жаждою заволодіти світом. Заняті своїми щоденними турботами, ми завжди легко перецінюємо наявність цієї злої сили. Знаємо, що в світовій історії було чимало грабіжників. Але сьогодні новачка наука й технологія вложили неможливу силу інструменту в руки визначити ідеології, ворожого всьому, що живе у свободі... І тому Президент поставив перед слухачами справу рубя, що «внесення нашої владі і нашої свободи залежить від способу, як ми сформуємося й переведемо нашу державу політику».

Червоною ниткою через всю промову Президента тяглося зображення совієтської загрози. Президент не говорив про теорії, про далеке минуле чи гіпотетичне майбутнє, про речі ємнісні й дискусійні. Він весь час стояв на тому твердому ґрунті нинішнього дня, до якого стосується стій «збалансованого терору». Він орудував дуже конкретними фактами й датами, дуже реальними цілями й потребами. Він аргументував знову конкретні перевести реформу керівництва американськими збройними силами з погляду безпеки війни в атомовій добі, яка вимагає одностайного планування, одностайного керівництва та одностайної акції. При теперішній наявності «стану збалансованого терору» у світі — Президент ставить справу «єдності, спроможності і справності» збройних сил ЗДА на перше місце всіх проблем країни. На сама собою загроза визначас Америки, кончеюність базувати безпеку власну і вільного світу на колективних союзках із 42-ма державами плюс двосторонні пакти із цілим рядом інших країн. Партнери ЗДА витратили за сім років 120 мільярдів доларів на свою оборону, ЗДА додає їм від себе 20 мільярдів дол., і тепер Президент домагався ухвалити на допоміжну закордонної дальності 3,900,000,000 дол., як інвестицію у власну безпеку. «Випрошений комуністичний агент діє скрізь у світі. Пропонує, щоб ми не стріляли його руни — відтравуванням своєї руни». Врешті Президент наставляв на тому, щоб не послаблювати торгівлі з вільним світом. Коли ЗДА спиралися в минулому році товарів на кругло 13 мільярдів дол., а вивезли кругло на 20 мільярдів, до цього стану не можна знизити зі шкодою для союзників, приятелів і для всіх вільних країн. «Хочемо взаємності, а не відплатних акцій» — перестерігав Президент проти високих митних бар'єрів.

«Ця програма висуває вимогу поставити імперативні потреби нації понад партійні цілі» — казав Айзенгавер. Хоч він промовляв на партійній імпрезі, але виступав, як Президент цілої країни і як лідер усього вільного світу.

ЩЕ ОДНОГО ФЕДЕРАЛІСТА ВІДКЛИКАЛИ «НА РОДИНУ»

Точно три роки тому, в квітні 1955 р., голосною стала справа повороту «на родину», чи точніше відкликання із закордонного безсумнівного совієтського агента, «професора» Володимира Василіяка, невідомого організатора т. зв. українських федералістів на еміграції в Європі, близького приятеля і співробітника «Генерала» Демидова Гулака, голови «Українського визвольного руху» в Європі. Вигризши з «УВРуху» його провідників, Золотаренка і самого Гулака, Василіяк організував був навіть «Лігу Антибільшовицьких Народів СССР» і за виграшні будинок на лотерії гроші почав видавати часопис «Нова Україна», в якому на всі лади прославляв «возз'єднання України з Росією» й ідею федералізму. Відкликання, підписавши це трохи на сторінках органу Михайловського комітету в Берліні і в совієтському радіо, а потім про нього затихло.

У половині квітня 1958 року повернувся «на родину» ще один видатний федералістичний діяч, близький співробітник А. Керенського, співзасновник твореного Керенським «Русского Народно-Демікратичного» і співорганізатор «Українського федералістичного руху» в ЗДА, інженер (архітект) Володимир Левченко. Не зважаючи на те, що перебування цього інженера-архітекта на терені ЗДА й його політична діяльність тут була не менш сенсаційною, як еміграційна кар'єра Володимира Василіяка чи такого проф. Ореста Макара, російське емігрантське газетне не привертало «повернення» Левченка ширшої уваги (деякі згадали тільки цю справу в «Хроніці» подій).

І нічого не подали чомусь про цю подію американські газети, які, наприклад, у випадку Макара, розпитувалися про новий факт «репатріації» дуже широко. А тим часом справа з поверненням Левченка заслуговує на увагу, як черговий приклад безсумнівної участі совієтських агентів у творенні й режисюванні російським емігрантськими газетами та журналами «федералістичного руху», що з його допомогою російські емігрантські кола намагаються розвинути український незалежницький рух.

Деталі дані про «діяльність» Володимира Левченка і про те, що існувала підтримка в його «таємних контактах з совієтською розвідкою» подано «Новим Русським Словом» з 24 квітня ц. р. в короткій новинці, поданій петиютом поміж «хронікою» на 3-й сторінці. «Минулого тижня», — згадується в цьому хронікарському повідомленні, — вийшов корабель із Нью-Йорку до СССР Володимир Левченко, що в останні роки виступав активним у багатьох емігрантських політичних організаціях, і вже давно був запідозрений у таємних контактах з совієтською розвідкою. Народжений у Харкові, архітект за освітою, В. А. Левченко з'явився в Австрії після другої світової війни, і потім переїхав до Німеччини, де пристав до НТС. В 3-днішній Державі Америки він емігрував у 1951 році, де, відійшовши від солідарис-

тій, почав брати активну участь у праці Ліги Боротьби за народну свободу» (очолованої Ніколаєвським — Н. В.). Коли в Лізі стався розкол, Левченко пішов за А. Ф. Керенським, Р. В. Гулем і іншими, покинувши Лігу і приславшись до нової організації «Народнос Движеніє» (очолованої Керенським — Н. В.). Разом з проф. Кургановим (один з головних доповідачів на заархангованому солідаристами 25 квітня 1957 р. в Гази «Конгресі за права і свободу в Росії» — Н. В.) Левченко видав збірник «Судьби Росії», надрукувавши в ньому статтю дуже підозрілою характеру... Після приїзду до ЗДА Левченко пробував влаштуватися в секретарій військовій установі, але спроба його не мала успіху. Все ж таки деякий час Левченко працював у картографічному відділі секретаріату оборони, але незабаром був звільнений і останні шість років був без праці. В той час, мабуть, і намірило у нього рішення їхати до СССР. Перед від'їздом він продав свою бібліотеку, авто і минулого тижня (між 13 і 20 квітня ц. р. — Н. В.) з'явився на корабель. В день його від'їзду група його колишніх політичних друзів зробила спробу — уже на кораблі — відмовити його від виїзду, але ця спроба не мала ніякого успіху».

Подане хронікарське повідомлення вимагає деяких уточнень, особливо тому, що в ньому немає ніяких даних про діяльність і ролі Левченка в ініціюванні та організуванні «українських федералістів», як і про те, що він був не тільки одним із найближчих співробітників провідника цього «федералістичного руху» Федора Богатирчука, але й генеральним секретарем очолюваного Богатирчуком «Об'єднання Українських Федералістично-Демікратичних» у 1952-1953 роках.

До ЗДА прибув інж. В. Левченко не в 1951 році, але вже в першій половині 1950-го, і в червні того року відбув розмову з відомим «федералістом» Іваном Лапком-Лашаковим, в якій заявив йому про своє бажання зараз же, «включитися у федералістичне діло». Через шістьнадцять місяців після того Левченко, уже як член Центрального Комітету «Русского Народно-Демікратичного» (РНО), очолюваного Керенським, став разом з другим членом цього ж ЦК, Грабовським, ініціатором заснування виконавчого комітету «українсько-федералістичного руху», що відбулося в Нью-Йорку у першій декаді жовтня 1951 року. Ще через рік, після несподіваного розколу в так невеликій групі федералістів, Левченко, що його тодішні «федералісти» визнавали, як «секретаря Керенського і заступника партійного народного», став секретарем «Об'єднання Федералістично-Демікратичного» (РНО), очолюваного І. Лапком-Лашаковим і Федором Богатирчуком, і в цей рік в грудні 1952 року бере участь у з'їзді «українських федералістично-демократів», що відбувся над Ніягарою в Канаді. На поширеному пленумі ЦК ОУФД Левченко з Грабовським рішуче виступають проти усунення з посту голови Ф. Богатирчука

читав забороненого «Кобзаря», виданого у Львові... Народився О. Кобець 28 березня 1889 року. Його батьки — неможливі хлібороби — не могли дати синові належного матеріального забезпечення, так, що вже на 14-му році життя, по закінченні канівської школи, довелося хлопцеві покинути рідну хату і самостійно промочувати собі шлях в життя. (Канівська двокласова школа за статутом 1872 року дорівнювала 6-му класу гімназії). А все такі роки раннього дитинства залишилися у поета найкращим клаптиком його життя. Це видно з віршів із автобіографічним підложжям, що відносяться до тих саме часів. Ось один з них:

Під могами сніг рипучий, Вітер стріхи обітає: Нині день ясний, блискучий, День народження Христа!

Я торбинку одягну І піду колядувати — Ані хати не мину.

Хай мороз хоч як там давить, Я його не побоюся: Я його не побоюся: Я його не побоюся.

Д-р Ярослав Левчицький

НЕДОКІНЧЕНЕ ПОРІВНЯННЯ

У відомому американському місячнику «Рідерс Дайджест» в числі за травень ц. р. появилася цікава стаття Генсолова В. Болдвіна під заголовком «Яке наше положення».

Автор — військовик і дипломат, співредактор «Н. Йорк Таймсу» з ділянки військових справ — старасте провести аналіз, в чому ЗДА сильніші, а в чому слабші від СССР. Його підсумки опіртні на вичерпні дані військових фахівців так у цій, як і в союзних ЗДА країнах.

Переходячи по черзі питань стратегії, далекосяжних ракет, летунства і протилетунської оборони, морських та суходільних сил ЗДА і СССР, автор доходить врешті до питання, яким є дух американського воєнка. Характеристичним при тому є те, що, обговорюючи цю останню, можливо найважливішу проблему, автор обмежується твердженням, яким є дух американського воєнка, не згадуючи при тому про дух воєнка СССР.

В чому, на думку автора, полягає слабкість «духа» (можливо зрозумілим для військовиків) було б слово «мораль» — американського воєнка? Він вичислює по черзі: відсуття браку реальних мотивів служби в армії, відсутність самодисципліни, врішті фізичну та моральну м'якість. У великій кількості молодих людей, пише він, тут, за особистою безпекою заступили почуття кончеюності та спільної служби для батьківщини, жаждою пригоди та шукання небезпек.

Тут, що, як слушно підкреслює автор, може стати сама по собі причиною поразки тих, що тутаж!

Важко розпочинати дискусію на цю тему. Передусім погляди автора можна розглядати тільки як його особисті, а не як аксіому. Всякі

та проти призначення новим головою п. Косача (див. Інформаційний бюлетень ОУФД, І, надрукований в 2-му числі місячника «Федералістично-Демікрат» з 15 червня 1953 року) і, на знак протесту у відповідності з Богатирчуком, покидають засідання. Тоді ж Левченко підписує разом з Богатирчуком «декларацію» в якій з'ясовує справу ставлення федералістів до... Ліги Боротьби за народну свободу». В липні 1953 року Левченко листується з оспіваним Демидовим Гулаком в справі... об'єднання федералістичного руху в Європі і в ЗДА, і повідомляє його про свої заходи в цій справі. Цього ж самого місяця у Мюнхені «сортани» Гулака, згаданий на початку цієї статті Володимир Василіяк, видає перше число УВР п. н. «Нова Україна».

Коли розглядати «активність» Василіяка і Левченка, то вона йшла по одній лінії і в одному напрямі: організувати за всяку ціну федералістів для протиставлення їх українському незалежницькому рухові і для дискредитації його. Кня діяльність — одного в Німеччині, а другого в ЗДА — доказує, що і Левченко, як колись Василіяк, не вернувшись, а були відкликані «на родину».

Сніг до нін ні не липне. Колідуно... Сил стає, Поки голос не захрипне, Поки місце в торбі с.

З Канева вийшов О. Кобець до Катеринослава. Там почав працювати хлопчиком-помічником у канівській канцеляріїного приладдя і тонованих виробів. Потім роками працював писарчуком і писарем у різних установах Катеринослава й Катеринославщини. Вже в 15-16-го року життя почав регулярно посылати шматочки підмогу батькам із своїх, дуже злиднених заробітків. Так тяглося до смерті батьків. (Батько помер під час голоду 1933 року, мати в 1936-му).

На 20-му році життя О. Кобець вернувся до Канева і працював у півтій земській управі. Керував шкільним відділом. Треба було постачати в школи підручники й книжки для шкільних бібліотек. Дід давати про вчасну сплату заробітної платні учительському персоналові. (В повіті працювало тоді 102 учителів). На цьому становищі працював, аж поки покинули до війська ресною 1914 року. З тих часів варто згадати про

один маркантний факт. Шкільний інспектор Пархоменко (у к раїнське-перевертень) видав секретного об'єктика про недопущення до шкільних бібліотек українських книжок. О. Кобець виявив цю справу і засудив її на сторінках канівської газети «Рада». За «Радою» пішла вся тодішня українська преса. Засудований Пархоменко з свого становища і вихав на Кавказ, де незабаром помер. З жорби, казали, бо йому доірали колишні його товариші українці.

Перша літературна спроба О. Кобця припадає на 1902 рік. В тому році померла його маленька сестричка. П. похороні сум за нею викликав перший вірш, поміщений у рукописному шкільному журналі канівської школи. Власний дебют стався за десять років. В канівській «Раді» в числі з 1 січня 1912 р. було надруковане перше його оповідання «Під нійний рік», яке критика прийняла незвичайно тепло. Згодом друкувалися його вірші в журналі «Маяк», «Дзвін», «Літературно-Науковий Вісник». Багато

УНР — УССР

(Голос у дискусії)

Проблема УНР-УССР цікава під багатьма оглядами, і з слідує за нею не тільки в українській, але й в ішовомій пресі. Звичайно, одині люди не під силу все помітити, але й з того, що я прочитав, помічаю, що дискусія стоїть на хибній шляху. З прочитаного виходить таке:

Під час східно-європейської революції, яка охопила була і землю України, на тій землі започатковано два державні новотвори: один в Києві, який відомий під назвою УНР, і другий в Харкові, який відомий під назвою УС-СР. Обидва центри шукали союзників і визнання іншими державами. УНР знайшов тоді союзників в Німеччині, Австро-Угорщині, Болгарії та Туреччині і придбав визнання деяких інших держав. УС-СР знайшов відразу союзників в Москві, бо він був тавром Москви. Обидва центри воювали між собою за перевагу на українській землі, обидва використовували своїх союзників для тієї війни. Переможцем вийшов новотвір з Харкова, що звався УССР, і переможцем був новотвір з Києва, що звався УНР. З часом УССР опанував всі українські землі, а УНР був змушений вийти на еміграцію.

Зовнішній світ, визнаючи Совієтський Союз, в рамках договору визнав і УССР. Рівночасно ті держави, які визнавали були УНР, мусіли те визнання зліквідувати і визнати УССР. Бож недопустимо міжнародноправно признавати для одної й тої самої території дві держави.

Чи це нам подобається, чи ні, але такий є нині стан. З того ясно, що УССР не с продовженням УНР. УНР, як держава, не існує, бо вона була держава зліквідована в момент, коли її уряд вийшов на еміграцію і коли її збройні сили залишили українську землю. Натомість існує УССР на українській території. Обидва державні центри започатковані були на українській землі майже рівночасно. Один з них вийшов побіжно над другим, опанував територію України збройними силами Москви і лішився при житті. Другий знав поразки, залишив українську територію, втратив військову і перестав існувати. Існує тільки його уряд на чужині.

Безперечно, що наш сентимент — по стороні центру з Києва, тепер на еміграції. Ми академічними дискусіями доказуємо, що другий центр з Харкова не є український, але то ні в чому не змінило дійсності. Моральні, історичні і які хочете інші аргументи за нами, а дійсність проти нас і за УССР. В міжнародному праві грають велику роллю моральні й історичні фактори, але лише тоді, коли за ними стоять багнеті. За нами багнеті не стоять, тому наші аргументи міжнародноправні другорядні, а першорядні за УССР, як частини Совієтського Союзу. Загальною відомою, що міжнародне право інтересується реальною дійсністю, тому чинник УНР не є нині об'єктом міжнародного права. Наші аргументи правильні для нас, але вони не зобов'язують міжнародне

право. Обидва центри, УНР і УССР, мають претенсії до тої самої території. Ту територію може мати лише один чинник, а не два. Мис П тепер УССР. Як ту територію займає УНР, тоді він стане об'єктом міжнародного права, а УССР опиниться в такій позиції, як тепер УНР.

Наші аргументи не завжди витримують критику навіть тоді, коли покидаємося на те, що УССР створила Москва, а не українці, УНР має як експоненти Грушевського, Скоропадського, Петлюру, Лівницького, а тепер Витвицького. УССР має як експонентів Раковського, Зотова, Скрипника, Петровського і Винниченка. Отже, їх уважас світ за українців, і ми їх визнаємо за українців, за винятком Раковського, який був рухом на території України, отже в розумінні світу, українцем. Аргументи рівно важать в очах сторонніх спостерігачів, для яких наші сентименти чужі й незрозумілі. То підказує, наш аргумент, що УССР, творили не українці.

Що так воно с, а не інакше, в розумінні навіть Америки, можна прочитати в «Юнайтед Стейтс енд Ворлд Порт» з 17 січня 1958 р. Там надруковано статтю на тему, чому Айзенгавер-протиставляється розмовам з Хрущовим. Стаття не випадкова і, як добрі люди кажуть, віддералює думку Вашингтона.

У статті с цій ряд аргументів, і то реалізм, для підпертя того, чому Айзенгавер, а за ним і Доллес, не довіряють Хрущову і тим самим Москві. Там сказано, що совієтські провідники признали Україні право самостійності 28 грудня 1920 року, і був укладений союз між урядом українським і московським. Матся на увазі УССР, а не УНР, бо в такому випадку було б подане з року 1918, а не з року 1920. Совієтські провідники не дотримали умови і включили УССР в склад Совієтського Союзу 30 грудня 1922 року. Тим самим визначено, що українська самостійність зліквідована. Америка «перестала» визнавати УССР як державу, а визнає її тільки як провінцію СССР, щось на зразок Пенсильнії, чи в рамках Об'єднаних Націй, як другий голос для Москви в тій організації. На це вказують і латинські урядові документи, де говориться про Україну як другий голос для Москви, а не як про державу. За це промовляють і інші голоси, які час від часу доводяться читати на цю тему. За це промовляла і спроба, не вдала, з боку Британії, яка хотіла наві'язати зв'язок з урядом чи міністерством закордонних справ УССР, але такого в Києві не знайшла, і тим самим була змуслена спроби знехатати.

Тепер положення таке саме, як і було, хоч в Об'єднаних Націях з'являється міністер закордонних справ УССР, але він свій уряд має в Москві, а не в Києві. Мені доводилося давніше, а часом і тепер на ті теми розмовляти з не-українськими людьми, навіть такими, які на таких справах визнаються. Ім наші сентиментальні аргументи до душі не промовляють, вони стоять на базі реальності, хоч нашим аргументам визнають рацію, але тільки моральну. Безперечно, що й не великий досвід в порівнянні з тим, що було в (Закінчення на стор. 3-ій)

ЗВІСЛІ РІКИ

Звіслі ріки і дугами Власитно з'єднують світ

Із ополонію воду-п'ють.

А в неби мхари лебедим Із ополонію воду-п'ють.

Гай сплинали над водою І тихо входить в клент рік. І мхедом бродить під корою В безраз чистий, свіжий сік.

Наліта сонем! Вітрами, Хлопоче веслами вода. І підімає бунт трави Земля хмільна і запашна.

В ці дні бажали, світ

Черпнути відради до дня І сміло сісти на нині Багатство ярого зерна.

МИХАЙЛО ЄТЕЛМАХ

Як тільки сніг брудний розтане, Засяє сонце весняне, — Забудуть ряс, бо... ряс з'яв'яне, І ряску гай не спом'яне.

Невдачна доля зеленого ряску: Надії на сонце в гаю воскресать, Нагадувать людям про весну, про щастя, І самому ніколи його не знасть...

М. Ла

О. КОБЕЦЬ

(1)

Лукава доля вирвала багаторічну українську масу з рідного ґрунту і розсіяла її по далеких, чужих просторах, заставляючи емігрантів творити свої нові громади на нових місцях поселення. У цих нових громадах знайшлися люди з різних околиць України, які знають один про одного дуже мало, але зовсім нічого не знають. Часто буває, що у таких умовах, в тіні забуття, доживаючи свого віку високозаслужені для нашого народу одиниці.

У місті Б. кілька років проживав видатний наш поет і письменник О. Кобець. Як член Б-ої громади, вважався свідком річничих масових моральних обов'язків нації, які знають один про одного дуже мало, але зовсім нічого не знають. Часто буває, що у таких умовах, в тіні забуття, доживаючи свого віку високозаслужені для нашого народу одиниці.

Виставка Я. Гніздовського в Нью Йорку

В понеділок дня 5-го травня ц. р. в галерії Вард Егглестон у Нью Йорку відбулася відкрита виставка, відомого українського мистця і графіка Якова Гніздовського. Це вже друга виставка Гніздовського в цій ньюйоркській галерії (перша відбулася у квітні 1954 року) й охоплює вона його образи, створені на протязі двох років перебування мистця у Парижі у Франції.

Вільність виставлених тепер творів була вже показана в житті минулого року на мистецькій виставці Я. Гніздовського в Парижі, яка викликала широке зацікавлення французької й української мистецької критики.

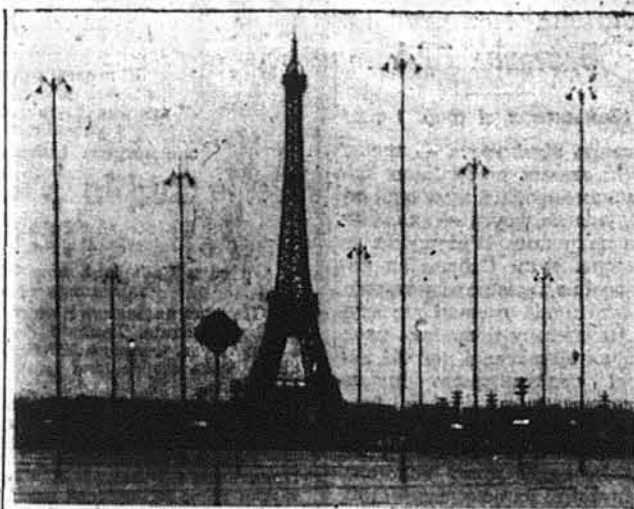
Про жовтневу виставку Гніздовського в Парижі писали аналітичні статті проф. Кульчицького в "Українській літературній газеті", рецензія Марти Калитовської в паризькому "Українському Слові", як також рецензія французьких журналів в перекладі Л. Вітошинської в паризькому "Українці", і їх не будемо повторювати. Тут варто привести деякі пізніші голоси французької критики.

У різдвяному числі журналу "Racine" з поміщеною репро-

дукцією картини Гніздовського "Міст Александра Третього в Парижі" була надрукована рецензія з підписом Мейналь, який між іншим відзначає: "Ми бачили три рази нещодавно виставку Гніздовського і завжди ставали з новим здивуванням перед дивним існуванням його полотно створених без найменшої сухості, без огляду на лінійне трактування і з рисунком спрощеним до крайності..."

"Натюрморти: коники, ситко, скринька з овочами і городиною, мають горіч і реалістичність, що надає їм вигляду містеріальної і fasciунової гри. А мистецькі красоти, види метро з їх довгими рядами людей, що очікують не знати на що, виявляють таку самотність і розпук, що ви мрієте про те побачити Гніздовського, як люстратора творів Кафки".

Знову ж другий із критиків Сузан Льюбард так оцінила жовтневу виставку Я. Гніздовського: "Можна любити оригінальну і поетичну інспірацію Гніздовського. Перспективи метро нас захоплюють. Йому вдалося віддати цю поезію підземного універсу нашого міста. "Метро-Година впливу", "Метро-Віле-

Я. Гніздовський

Площа Д'Альма

терка" (ця білетерка — це правдива синтеза білетерок, яких ми зустрічаємо на метрополітаних підземних залізницях), "Метро-Монт-Парнас". Останній цей твір може здаватися дрібним. Але він нім не с. Наука в ньому є делікатно маскована. Палета є витончена, білі кольори, так часто застосовані в цьому творі, мають завжди свою якість. Його спрощення — не є убогістю, і плястична тема об'являється в певних умо-

них порожнечках. "Площа Конкорда", "Побережжя Сени", а передусім, з огляду на надзвичайний рисунок, дуже гарний "Міст Александра Третього", "Брама Пантеону", твір сповнений ущерть світлом, с трактований у своєму малому розмірі з точни зору монументальності, яка себе накликає, "Побережжя Сени" з гарним деталем морських хвиль. Деякі твори мають свіжість інспірації, яку рідко можна зустріти, наприклад — "Цирк" і цей мистецький рисунок льва.

Квіти й овочі Гніздовського нагадують японців, "Стручки квасолі", "Букет" з його зовсім щоденною красою дістають глибоке значення.

УНР — УССР

(Продовження зі стор. 2-ої)

початках, коли творилися УНР і УССР, але то ситуації не міняє.

УССР не є продовженням УНР, а є зовсім іншим, наука й мистецтво новатором, хоч його експонентами є частенько українці з походження.

Дальший висновок такий: коли УССР є продовженням УНР, тоді ми всі, на чужині, є емігранцією не політичною, а соціальною, яка поборює лише уряд та його режим, а не державу, як таку. Тоді нема різниці між еміграцією московсько-соціальною і еміграцією українсько-соціальною, а не національною. Москалі виступають тільки проти режиму в совєтській імперії, а не проти імперії. Так ставити справу вимагає від них їхнє положення. Ми натомість виступаємо не лише проти режиму, але й проти московської окупації нашої землі, тобто, простіше кажучи, проти москалів і їхнього режиму. За це нас москалі не люблять, як не люблять нас і всі русофіли, які не хочуть

Без очевидного зусилля він віддається на стиль пластичних тем найбільш звичайних: "Ліжко", "Водотяг" — у графімі особливо ж дивингованому. Позірну поміркованість твору не стримує високих амбіцій мистця".

Мені вигадає, що вся та дискусія на тему УНР-УССР є шкідливою і дезорієнтує українців і не-українців, та навіть більше, викликає в людей, яким дорога українська державність без огляду на режим, що в ній є, своєрідну охоту піти й працювати для УССР, як наступника УНР. Ми мусимо стояти за УНР, нічим не зв'язувати її з УССР, і тоді буде рація існування для української еміграції.

В протилежному разі можемо собі сказати: не тратьте, куме, сили, спускайтеся на дно, чи пак йдіть працювати для УС-

СР, як продовжувача УНР, зміцнійте потенційну силу московської імперії. Торонто, Канада. М. С.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ "СЛОВО"

— влаштовує —

в НЕДІЛЮ, дня 18-го ТРАВНЯ 1958 р.

о год. 5-й вечора

в залі УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

при 2 Іст 79-й авл. в Нью Йорку (прибл. 1-й 79-й авл.).

ВЕЧІР

сучасної української радянської поезії

Доповідь на тему:

„МОДЕРНА УКРАЇНСЬКА ПОЕЗІЯ В РАД. УКРАЇНІ“

виголосить — Богдан КРАВИЦЬ.

Доповідь буде ілюстрована зразками із найновішої української поезії в країні. Після доповіді — запити і дискусія. До численної участі у вечорі запрошує Правління Об'єднання „СЛОВО“

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

ЗАСІДАННЯ

МІСТЕЦЬКОЇ КУРАТОРІЇ УВАН у США

— відбудеться —

в СУБОТУ, 10-го ТРАВНЯ 1958 р. — о 5-й год. дня

в будинку Українського Інституту в Америці

(2 Іст. 79 авл. Нью Йорк)

ДОПОВІДЬ

проф. М. ЗАКЛИНСЬКИЙ:

„ПАМ'ЯТКИ ГРЕЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ“

Доповідь буде ілюстрована.

ВХІД ВІЛЬНИЙ!

Керівництво Кураторії

У новій Школі Св. Юра в Нью Йорку!

Марійський Концерт

в 100-ліття

ПОЯВИ БОЖОЇ МАТЕРІ в ЛЮРДІ,

приготований учнями Школи св. Юра.

Субота, 17-го травня 1958 р.

ГОД. 7:00 ВЕЧОРА

ВСТУП: \$1.25

БЛАГОСЛОВЕННЯ

НОВОЇ ШКОЛИ СВ. ЮРА

— довершить —

Іх. Екск. Кир АМВРОЗІЙ СЕНИНИН, ЧСВВ

Неділя, 18-го травня 1958 р.

ГОД. 3:00 ПО ПОЛУДНІ

СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ

з приводу

ПОСВЯЧЕННЯ НОВОЇ ШКОЛИ СВ. ЮРА

в новій шкільній Аудиторії ім. Олександра Сас-Йорського

Неділя, 18-го травня 1958 р.

ГОД. 6:00 ВЕЧОРА

ВСТУП: \$8.00

Запрошуємо усіх до участі в цьому історичному святі Відкриття Нової Школи. Будете мати змогу оглянути наймодерніші шкільні улаштування, взяти до дому різні пам'ятки з приводу Посвячення, отримати люксово-ілюстровану Пропагандистську Книжку з нагоди Посвячення Школи св. Юра.

ЗАМОВЛЯЙТЕ МІСЦА НА БЕНКЕТ ВЖЕ СЬОГОДНІ!

Буде понад 100 визначних церковних і громадських гостей

Замовлення шліть на адресу:

ST. GEORGE'S UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH

22 East 7th Street

або телефонуйте: ORegon 4-1615

New York 3, N. Y.

В СУБОТУ і НЕДІЛЮ, 17-го і 18-го ТРАВНЯ ПРИХОДИТЬ УСІ ДО НОВОЇ ШКОЛИ СВ. ЮРА в НЬО ЙОРКУ — при 215 EAST 6th STREET!

ЛІТЕРАТУРНО-МІСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ — пригласує, що вже

в цю СУБОТУ, 10-го ТРАВНЯ 1958 р. — в залі JUNIOR HIGH SCHOOL, Ave. "B" (між 4-6 вул.)

Тринадцятий Літературно-Мистецький ЯРМАРОК

Учасність беруть в 1-й частині: Лідія ЧЕРНИХ — солістка львівської опери, Володимир БАВ'ЯК — соліст львівської оперної оркестри. Артисти львівського драматичного театру: Сидор ДИЧКО-БЛАВАЦЬКА, Віра ЛЕВИЦЬКА, Ліза ШАШАРІВ-СЬКА-ЧЕПІЛЬ.

Акомпаніює: СВІТЛА ЧАПЕЛЬСЬКА.

Конферансьє: ІВАН КЕДРІН-РУДНИЦЬКИЙ.

ПОЧАТОК о год. 7-й ВЕЧОРА.

КВІТКИ в ціні \$1.00 — \$1.50 в краватках — „АРКА“, „ЕКО“ і „СУРМА“.

Увага! НЬОАРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ.

Осередок НЬОАРК, Н. Дж.

— влаштовує —

ТРАДИЦІЙНІ

ТРАВНЕВІ ВЕЧЕРНИЦІ

в суботу, 17-го травня 1958 р.

в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ

при 180 Вільям вул. в НЬОАРКУ, Н. Дж.

ВЕЧІРНІЙ СТРИП ПОБАЖАНІЙ.

Замовлення місць при столиках — за попереднім оголошенням.

ПОЧАТОК о год. 8:30 вечора.

Оркестра В. ГІРНЯКА.

Комітет

ЗАКЛИК

до Українців-Виборців

міста Ньюарку, Н. Дж.

ГОЛОСУЙТЕ НА 5А

у ВІВТОРОК, 13-го ТРАВНЯ 1958 р.

НА ЛЮДИНУ,

ЯКА КЕРУВАЛА НЬОАРКОМ ВПРОДОВЖ ЧОТИРЬОХ РОКІВ НАЙБІЛЬШОГО РОЗВИТКУ В ІСТОРІЇ МІСТА, В РОКАХ ВІД 1954 ДО 1958.

З МІСТА, ЯКЕ ХИЛИЛОСЯ ДО УПАДКУ, ПОЗБАВЛЕНЕ ІНДУСТРІ, НИЗЬКОГО ДУХОМ І МОРАЛЛЮ... ДО СЬОГОДНІШНЬОГО НЬОАРКУ, ОДНОГО З НАЙСИЛЬНІШОГО І НАЙВІДПОВІДНОГО МІСТА В КРАЇНІ.

ВИ БУДЕТЕ І НАДАЛІ ГОРДИТИСЬ НЬОАРКОМ

ЩОБ ЗАПЕВНИТИ НЬОАРКОВІ ПОГО РОЗВІВ голосуйте на 5А 13-го травня 1958.

Закликає СВІТ ПРАЦІ:

Essex-West Hudson CIO — the Essex Trades Council (AFL) — the Essex County Building and Construction Trades Council (AFL) — the Teamster Joint Council — ОДНОСТАПНИЙ РОБІТНИЧИЙ ЗАКЛИК.

Ви можете багато допомогти у цьому виборі, голосуючи і запрошуючи своїх численних приятелів, голосувати на Майора ЛІОНА П. КАРЛІНА — приятеля всього українського народу.

Голосування відбуватиметься:

ВІД 7-ої ГОД. РАНКУ ДО 8-ої ГОД. ВЕЧОРА.

Голосуйте на 5А 13-го ТРАВНЯ 1958 р.!

Paid for by Messrs.: William BURKE, Peter CZAP, Prof. Theodosius KASKIW & Ted LYTWIN, John ROMANITION, Michael GOLOM-BIEWSKI, James M. MELNYCHUK.

Майор ЛІОН П. КАРЛІН

ЩО ВОНИ ГОВОРЯТЬ ПРО КАРЛІНА

„Найбільші лідери нашого міста пропоро- чать тепер з найбільшим переконанням, що впродовж найближчих п'ятих років Нью- арк перетвориться в одно з найбільших міст Америки і що тяжко буде розпізнати „старий“ Ньюарк. Що сталося? Здебільша люди пояснюють це тим, що в міській управі настала від 1954 р. нова форма правління...“

Newark Star-Ledger

„Методи праці міської управи поправи- лись, пожежну сторожу зорганізовано, залеглості у виплачуванні платень закін- чились. Але все воно склалося на зміну мо- ральної атмосфери в міському управлінні. Керівники промислу й торгівлі стоять під враженням поступу, що його Ньюарк зро- бив під своїм новим управлінням, і сприя- ють виборам тих самих людей. Спроби за- вернути місто назад до рук тих, які майже зруйнували були його, мусять рішуче про- тиставитись усім, яким залежить на май- бутності цього великого міста...“

Newark News

„Під проводом посади Лія П. Карлі- на нова, введена ним система, виявила на- явний успіх, а коли він поклав до життя Комісію для Економічного Розвитку Нью- арку з призначенням туди 18 діячів із сві- ту праці і торгівлі, щоб вони разом з ним розв'язували довго легковажені проблеми, то створено тим товчак, який від того часу піднімає місто до щораз нових успі- хів...“

New Jersey Business

Увага! НЬО ЙОРК! Увага!

в НЕДІЛЮ, 11-го ТРАВНЯ 1958 р.

о год. 3-й — 5-й — 7-й

в Аудиторії JUNIOR HIGH SCHOOL

при Ав. "B" — між 4 і 6 вул.

БУДЕ ВИСВІТЛЕНИЙ

УКРАЇНСЬКИЙ

ІСТОРИЧНИЙ ФІЛЬМ

БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Фільм продюковано в Україні 1940 року та цензуровано в Америці 1958 року.

